

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-441/11 P

**Euroopa Komisjon
versus
Verhuizingen Coppens NV**

Apellatsioonkaebus — Konkurents — Kartellikokkulepped — EÜ artikkel 81 ja EMP lepingu artikkel 53 — Belgia rahvusvaheliste kolimisteenuste turg — Kolmel üksikkokkuleppel põhinev kartell — Üks ja vältav rikkumine — Tõendite puudumine selle kohta, et ühes üksikkokkuleppes osalenu oli teadlik teistest üksikkokkulepetest — Komisjoni otsuse osaline või täielik tühistamine — ETL artikkelid 263 ja 264

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (neljas koda), 6. detsember 2012

- 1. Tühistamishagi — Tühistamisotsus — Ulatus — Liidu õigusakti osaline tühistamine — Tingimus — Komisjoni niisuguse otsuse täies ulatuses tühistamine, milles kvalifitseeritakse kogu kartell ühe ja vältava rikkumisena ja määratakse trahv, kuigi hagejast ettevõtja on möönnud enda vastutust osa konkurentsivastase tegevuse eest — Lubamatus*
(EÜ artikli 81 lõige 1; ETL artikli 264 esimene lõik)
- 2. Kartellikokkulepped — Keeld — Rikkumised — Ühe rikkumise koostisosadeks olevad kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus — Ettevõtjale vastutuse omistamine rikkumise kui terviku eest — Tingimused*
(EÜ artikli 81 lõige 1)
- 3. Apellatsioonkaebus — Põhjendatud apellatsioonkaebus — Vaidluse sisuline lahendamine Euroopa Kohtu poolt*
(Euroopa Kohtu põhikiri, artikli 61 esimene lõik)
- 4. Konkurents — Haldusmenetlus — Komisjoni otsus, millega tuvastatakse üks rikkumine — Komisjoni kohustus tõendada ettevõtja osalemine — Tõendamiskoormise ulatus*
(EÜ artikli 81 lõige 1)
- 5. Kartellikokkulepped — Keeld — Rikkumised — Tõend — Komisjoni tõendamiskoormis — Kaudsetel tõenditel ja kokkulangevustel põhinevad tõendid, mis tõendavad vältava konkurentsivastase tegevuse olemasolu ja kestust — Tõendite puudumine kogu käsitatavast ajavahemikust teatavate kindlate ajavahemike kohta — Mõju puudumine*
(EÜ artikli 81 lõige 1)

6. *Kartellikokkulepped — Ettevõtja osalemine konkurentsivastastes algatustes — Ettevõtja vastutuse tekkimiseks piisab algatuse vaikivast heakskiitmisest, kui ta ei avalda, et ta ei loe ennast selle tegevusega seotuks, ega teata sellest pädevatele ametiasutustele*

(EÜ artikli 81 lõige 1)

7. *Konkurents — Trahvid — Summa — Kohtulik kontroll — Täielik pädevus — Ulatus — Piir — Diskrimineerimiskeelu põhimõtte järgimine*

(ELTL artikkel 261; nõukogu määrus nr 1/2003, artikli 23 lõike 2 teine lõik ja lõige 3 ning artikkel 31; komisjoni teatis 2006/C 210/2)

8. *Kohtumenetlus — Kohtukulud — Kohtuvaidluse võitnud poole kohtukulude jätmine tema enda kanda ning temalt ühe osa hageja kohtukuludest väljamõistmine*

(Euroopa Kohtu kodukord, artikli 138 lõiked 1 ja 3 ning artikli 184 lõiked 1 ja 2)

1. Üldkohus ei või üksnes sel alusel, et ta peab põhjendatuks üht hageja tühistamishagi toetuseks esitatud väidetest, automaatselt tühistada vaidlusalust akti tervikuna. Terviklik tühistamine ei ole võimalik juhul, kui on ilmselge, et kõnealune väide, mis puudutab ainult vaidlusaluse akti konkreetset osa, võib viia üksnes osalise tühistamiseni. Sellegipoolest on liidu õigusakti osaline tühistamine võimalik vaid juhul, kui need osad, mille tühistamist on nõutud, on ülejäänud aktist eraldatavad. See nõue ei ole täidetud, kui akti osalise tühistamise tagajärjel muutub akti sisu – asjaolu, mida tuleb hinnata lähtuvalt objektiivsest, mitte asjassepuutuva akti vastu võtnud organi poliitilise tahtega seotud subjektiivsest kriteeriumist.

Mis puudutab komisjoni otsust, milles kvalifitseeritakse kogu kartell ühe ja vältava rikkumisena, siis on sellist otsust võimalik jagada osadeks üksnes siis, kui esiteks oli hagejast ettevõtjal haldusmenetluse ajal võimalus aru saada, et teda süüdistatakse igas rikkumist moodustavas teos ja seega oli tal võimalus ennast selle vastu kaitsta, ning kui teiseks on nimetatud otsus selles osas piisavalt selge. Eeltoodust järeldub, et kui liidu kohus tuvastab, et komisjon ei ole õiguslikult piisavalt tõendanud, et ettevõtja oli ühe vältava rikkumise moodustavatest konkurentsivastastest tegevustest ühes osaledes teadlik teiste kartellis osalejate muust konkurentsivastasest tegevusest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma, siis võib ta sellest teha ainult ühe järelduse, et seda ettevõtjat ei saa pidada vastutavaks selle muu tegevuse ja seega kogu ühe ja vältava rikkumise eest ning et vaidlustatud otsus on põhjendamata ainult selles osas.

Neil tingimustel rikub Üldkohus õigusnormi, kui ta tühistab ühte ettevõtjat puudutavas osas täies ulatuses komisjoni otsuse, milles kvalifitseeritakse kogu kartell üheks ja vältavaks rikkumiseks, kuigi Üldkohus ei ole seadnud kahtluse alla viimati nimetatud ettevõtja osalemist ühes kartelli osas ning asjaolu, et niisugune osalemine võib iseenesest olla EÜ artikli 81 rikkumine.

(vt punktid 37, 38, 46, 47 ja 54)

2. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 41–44)

3. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 55 ja 56)

4. Komisjon peab selleks, et tuvastada ettevõtja osalemine ühe rikkumise toimepanemises, tõendama, et kõnealune ettevõtja nõustus oma käitumisega panustama kõigi osavõtjate ühistesse eesmärkidesse ja et ta oli teadlik kavandatavast õigusvastasest tegevusest või teiste ettevõtjate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma.

Komisjon ei täida neid nõudeid, kui ta väidab, et ta võis niisugust ettevõtja teadlikkust eeldada, võttes eelkõige arvesse, et viimati nimetatu ei eita, et teda oli teavitatud asjaomasest kokkuleppest ning et lisaks möönab komisjon selgelt, et tema otsus ei põhine selles osas konkreetsetel tõenditel.

(vt punktid 60 ja 66)

5. Konkurentsivastase tegevuse või kokkuleppe olemasolu tuleb enamikul juhtudel tuletada teatud hulgast kokkulangevustest ja kaudsetest tõenditest, mis võivad, kui neid käsitleda koos, muu loogilise selgituse puudumisel olla konkurentsieeskirjade rikkumise tõendiks.

Sellised kaudsed tõendid ja kokkulangevused võimaldavad kogumis hinnates kindlaks teha mitte ainult konkurentsivastase tegevuse ja kokkulepete olemasolu, vaid ka vältava konkurentsivastase tegevuse kestuse ja ajavahemiku, mil täideti konkurentsieeskirju rikkudes sõlmitud kokkulepet. Mis puudutab tõendite puudumist kokkuleppe olemasolu kohta teatavate kindlate ajavahemike osas või vähemalt selle kohta, et ettevõtja täitis kokkulepet teatava ajavahemiku vältel, siis tuleb meenutada, et asjaolu, et selliseid tõendeid ei ole esitatud teatavate kindlate ajavahemike kohta, ei takista rikkumise toimunuks lugemist nimetatud ajavahemikest pikema ajavahemiku jooksul, kui selline järeldus põhineb objektiivsetel ja omavahel kooskõlas olevatel kaudsetel tõenditel. Mitmeid aastaid kestva rikkumise raames ei oma kartellikokkuleppe olemasolu seisukohast tähtsust, et selle ilmingud on nähtavad erinevatel ajavahemikel, mis on üksteisest eraldatavad pikemate või lühemate ajavahemikega, kui selle rikkumise alla kuuluvatel erinevatel tegevustel on üksainus eesmärk ning need kuuluvad ühe ja vältava rikkumise koosseisu.

(vt punktid 70–72)

6. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 73)

7. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 79–82)

8. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 83–85)